

Bibliografický popis
Všeobecná pravidla + Knihy, brožury ...
Oblast údajů o názvu a odpovědnosti

Hana Vochozková
ÚVT MU Brno
hanan@ics.muni.cz

únor 2013

1

MARC 21
I.

245 Údaje o názvu
neopakovatelné pole

První indikátor

Vedlejší názvové záhlaví

- 0 Vedlejší záhlaví se nevytváří
používá se vždy, pokud se v záznamu neuvádí záhlaví v poli 1XX
- 1 Vedlejší záhlaví se vytváří

Druhý indikátor

Vyloučení znaků z řazení

- 0-9 Počet vyloučených znaků

2

MARC 21
II.

Podpole

\$a Název (NO)

obsahuje hlavní název a alternativní název s výjimkou číselného označení či názvu části

obsahuje též první z názvu samostatných děl (od stejných nebo různých autorů/skladatelů) ve sbírce/souboru bez společného názvu

\$b Další údaje o názvu (NO)

obsahuje souběžné názvy, další názvy následující za prvním názvem (v popisných jednotkách bez společného názvu) a další názvové informace

\$c Údaj o odpovědnosti atd. (NO)

\$f Časový údaj o vytvoření obsahu dokumentu (sbírky) (NO)

\$g Časový údaj o vytvoření části obsahu dokumentu (části sbírky) (NO)

3

MARC 21
III.

\$h Obecné označení druhu dokumentu (NO)
\$k *Forma (O)*
\$n Číslo označení části/sekce díla (O)
\$p Název části/sekce díla (O)
\$s *Verze (NO)*
\$6 *Propojení v jiném písmu (NO)*
\$8 *Propojení souvisejících polí (O)*

Interpunkce

pole končí tečkou, a to i tehdy, je-li uvedeno i jiné interpunkční znaménko s výjimkou interpunkce po iniciále/samostatném písmenu, nebo data zakončeném interpunkcí

4

2.1A. + 1.1A. Úvodní pravidlo

2.1A1. **Interpunkce**
viz dále

1.1A2. **Prameny popisu**

titulní stránka

rozložená titulní stránka = jeden zdroj popisu

údaje z jakéhokoli jiného pramene = []

pokud popisná jednotka nemá vůbec titulní stránku

zvolte náhradu titulní stránky = zpravidla jiná část popisné jednotky poskytující nejúplnější informace (u českých knih obvykle tiráž)

nekombinujte různé prameny popisu, ale zvolte pouze jeden v poznámce uveďte důvod a/nebo pramen uvedených dat

[Název z tiráže](#)

údaje z této náhrady titulní stránky neuvádějte v []

5

Údaje o názvu

6

Jazyk

= jazyk v jakém se údaje vyskytují v pramenech popisu

7

Psaní velkých písmen (viz příloha A)

neříďte se grafickou úpravou titulní stránky

první slovo hlavního názvu, společného názvu, alternativního názvu, souběžného názvu, souborného názvu, označení části/závislého názvu, názvu části/závislého názvu zapíšte s velkým počátečním písmenem s výjimkou názvů začínajících pomlčkou (viz dále)

první slovo označení druhu dokumentu a další názvové informace zapíšte s malým počátečním písmenem. Velké písmeno zapíšte pouze tehdy, vyžadují-li to pravidla pravopisu příslušného jazyka

v dalších slovech zapíšte malá počáteční písmena s výjimkou slov, kdy pravidla pravopisu pro daný jazyk vyžadují velké písmena např. jména osob, zemí, podstatná jména v němčině

[A Colour Atlas of AIDS and HIV Disease](#)

zapíšte [A colour atlas of AIDS and HIV disease](#)

8

Zkratky (viz příloha B)

zapíšte pouze tehdy, vyskytnou-li se v pramenech popisu

9

Číslovky a číslice (viz příloha C)

čísllice, at' již arabské nebo římské a slovně vyjádřené číslovky zapíše přesně v té podobě jak jsou uvedeny v pramenech popisu a to i v případě, že jsou prvním slovem z názvu

na ostatní tvary lze odkázat

čísllice/čísllovky na začátku názvu se nevyklučují z řazení

125 let spořitelny v Pterově

Druhá zpráva o nemocech mocných

X. Karlovarské právnícké dny

data v názvu

zapište přesně v té podobě, jak se vyskytují v pramenech popisu, ale

a) data vyjádřená pouze číslicemi zapište bez mezer

21.1.1996-22.3.1996

b) data vyjádřená kombinací číslic a slovních výrazů zapište s mezerami

21._ledna_1996_-_22._března_1996

10

2.1B. = 1.1B. Hlavní název

I.

Název_ Označení části/Závislého názvu_ Název části/Závislý název

Název_ Název části/Závislý název

1.1B1.

ano = stylistické znění, pořadí a pravopis

ne = psaní velkým písmem (viz dříve) a interpunkce

\$aAeschylus, Sophocles, Euripides, Aristophanes

\$aHobit, aneb, Cesta tam a zase zpátky

\$aEric, or, Little by little

... A růže budou kvést ... zapište \$a--a růže budou kvést--

Jižní Čechy ... samá voda zapište \$aJižní Čechy--_samá voda

UNIX [úvod do systému] zapište \$aUNIX_;\$b(úvod do systému)

11

2.1B. = 1.1B. Hlavní název

II.

1.1B2.

\$aDr. Augustina Smetany Vznik a zánik ducha

\$aOttův slovník naučný

1.1B3.

\$aGeorges Brassens

1.1B4.

1.1B6.

\$aALA rules for filing catalog cards

\$aT.U.E.U. occasional papers in industrial relations

\$aThe most of S.J._Prerelman

12

2.1B. = 1.1B. Hlavní název
III.

1.1B7.

1.1B8.

titulní stránka Libraries of the Czech republic
Bibliotheken der Tschechischen Republik
Knihovny České republiky

13

2.1B. = 1.1B. Hlavní název
IV.

1.1B9.

\$aSupplement to Hain's Repertorium bibliographicum
\$aJournal of biosocial science.**\$p**Supplement

označení části/závislého názvu запиšte přesně dle pramenů popisu tj.
neměňte pořadí, nezkracujete a nedoplňujete, pokud není v dokumentu
uvedeno; slovně vyjádřené číslovky a římské číslice nepřepisujte

\$aČlověk, svět a vědomí.**\$n**2. svazek

\$aVelké dějiny zemí Koruny české.**\$n**Sv. I.**\$p**Do roku 1197

\$aČaroděj ze Salemu.**\$n**Knih první.**\$p**Tyran z hlubin

\$aČaroděj ze Salemu.**\$n**Knih <<první=1>>.**\$p**Tyran z hlubin

\$aZemě zamýšlená.**\$n**1

\$aDějiny světa.**\$n**[Svazek X]

pozor na rozdíl Svazek I a Svazek 1.

14

2.1B. = 1.1B. Hlavní název
V.

1.1B10.

245 10 **\$a**Dramata_**\$c**Karel Čapek.

505 0# **\$a**Bílá nemoc_--_Loupežník_--_Matka_--_RUR.

245 00 **\$a**Three notable stories

505 0# **\$a**Love and peril/_the Marquis of Lorne_--_To be or not to
be_/_Mrs. Alexander_--_The melancholy hussar_/_Thomas
Hardy.

Úvodní členy vyloučené při řazení (viz příloha E)

15

2.1C. = 1.1C. Označení druhu dokumentu

[označení druhu dokumentu]

1.1C1.

pro tištěné monografie je obecné označení druhu dokumentu (tištěný text)
nepovinné
úplný seznam
viz Záznam pro souborný katalog : UNIMARC. Tištěné monografie

16

2.1D. = 1.1D. Souběžné názvy

= Souběžný název
a obecně všechny souběžné údaje

1.1D1.

1.1D4.

17

2.1E. = 1.1E. Další názvová informace

; další názvová informace

1.1E1.

\$a Lovci zlatých mloků **\$b** antologie mladé české sci-fi

1.1E2.

\$a Démon **\$b** bouřlivý život básníka M. Lermontova **;** román

1.1E3.

1.1E4.

\$a Kain **\$b** dramatická báseň Lorda Byrona

1.1E5.

\$a Dějiny Československa **\$b** učebnice pro pedagogické fakulty **\$n** II,
\$p Od roku 1437 do roku 1781

\$a Dějiny francouzské literatury **\$n** D. 1. **\$p** Středověk **;** **\$b** (od 9. stol.
do renesance)

18

Údaje o odpovědnosti

19

Údaje o odpovědnosti u knih se týkají především osob odpovědných za obsah popisované jednotky, a to po stránce intelektuální (např. autor, překladatel), či umělecké (např. fotograf, ilustrátor), nebo korporací, od nichž obsah popisované jednotky pochází (např. u zákonů, výročních zpráv, sborníků z konferencí a pod.)

20

hlavní a každé vedlejší záhlaví (tj. selekční údaje jmenné) musí odpovídat popisným údajům v katalogizačním záznamu

= všechny původce, které chcete uvést v selekčních údajích, musíte současně uvést v deskriptivní podobě (tj. tak, jak jsou uvedeni v knize) v některém z popisných údajů

21

titulní stránka

zde uvedené původce zapíše do údajů o odpovědnosti zpravidla všechny další preliminária (tj. rub titulního listu, všechny stránky předcházející stránce titulní a obal) a tiráž

zde uvedené původce můžete rovněž zapsat do údajů o odpovědnosti, ale vždy v hranatých závorkách

tyto původce uveďte pouze tehdy, nevyskytují-li se na titulní stránce, ale považujete je za natolik významné, že z nich budete vytvářet selekční údaj

ostatní místa v knize (např. předmluva)

zde uvedené původce nemůžete zapsat do údajů o odpovědnosti pokud je to nezbytné, tj. jedná-li se o opravdu významné původce, z kterých potřebujeme vytvořit selekční údaje a kteří nejsou nikde jinde v knize (tj. na titulní stránce, v dalších preliminářích ani v tiráži) uvedeni, musíte je zapsat do poznámky

[Napsal Horst Kirchenberg](#)

22

pokud se jméno původce vyskytuje v popisné jednotce na různých místech v různé podobě, dodržujte se při přebírání údajů toto pořadí: titulní stránka, rub titulního listu, všechny stránky předcházející titulní stránce, obal a tiráž

23

Jazyk

= jazyk v jakém se údaje vyskytují v pramenech popisu

24

Psaní velkých písmen (viz příloha A)

neřídte se grafickou úpravou titulní stránky

první slovo údaje o odpovědnosti zapíše s malým počátečním písmenem.

Velké písmeno zapíše pouze tehdy, vyžadují-li to pravidla pravopisu příslušného jazyka

v dalších slovech zapíše malá počáteční písmena s výjimkou slov, kdy pravidla pravopisu pro daný jazyk vyžadují velké písmena např. jména osob, zemí, podstatná jména v němčině

zpracoval František Nakládal

pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

herausgegeben vom Deutschen Historischen Institut in Rom

Herausgeber Karl Kraus

25

Zkratky (viz příloha B)

zapište pouze tehdy, vyskytnou-li se v pramenech popisu

zpracoval kolektiv autorů nikoli zprac. kol. aut.

Číslovky a číslice (viz příloha C)

číslice, ať již arabské nebo římské a slovně vyjádřené číslovky zapíše přesně v té podobě jak jsou uvedeny v pramenech popisu

26

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti

I.

/první údaj o odpovědnosti/; každý další údaj o odpovědnosti

1.1F1.

_/ŠcR.D. Lambert, editor

_/Šceditor Jan Novák

_/Šc[z francouzského originálu...přeložil František Hrubín]

1.1F2.

1.1F3.

ŠaKarla Hynka Máchy Máj

27

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti
II.

1.1F4.

původce se stejnou rolí od sebe oddělte čárkou
původce s odlišnou rolí od sebe oddělte středníkem s oboustrannou
mezerou
pokud nejsou spojeni gramaticky v jeden celek

- _/ŠeČeslav Filipiak, Petr Petřík
- _/Šezpracovaly Jarmila Burgetová a Anna Machová
- _/Šnapsala Božena Němcová;_kreslil Adolf Born
- _/ŠeDorothy L. Sayersová;_[z anglických originálů přeložili Vladimír
Procházka a Eva Outratová;_doslov napsal Josef Škvorecký]

28

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti
III.

1.1F5.

..._[et_al.] = et alii = a jiní
použijte se pouze v případě, kdy jsou v prameni popisu jmenovitě
uvedeni více než tři původci

- _/ŠeČáslavský Miroslav..._[et_al.]
- _/ŠeL.N. Tolstoj;_[přeložili Jan Čaha..._et_al.]

jinak

- _/ŠeVlasta Šetelová a kol.
- _/ŠeJiří Holub a kolektiv
- _/Šepod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

1.1F6.

29

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti
IV.

1.1F7.

- _/ŠeLudwig Ritter von Köchel
- _/Šeby Miss Jane
- _/Šeby Dr. Johnson
- _/Šeby Mrs. Charles H. Gibson
- _/Šeby Sir Richard Acland
- _/ŠeJan Kolář nikoli PhDr. Jan Kolář, CSc.

1.1F8.

- _/Še[edited by] Elizabeth Salter

1.1F10.

30

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti
V.

1.1F11.

1.1F12.

\$dramatised adaptations**\$**by Barry Campbell

_**\$**research and text by Colin Barham

1.1F13.

\$aPohádky bratří Grimmů_**\$**ilustrovala Helena Zmatlíková

\$aPohádky Charlese Perraulta_**\$**Charles Perrault_**\$**ilustrovala

Zdenka Krejčová

1.1F14.

_**\$**přeloženo z němčiny

1.1F15.

31

2.1G. = 1.1G. Popisné jednotky bez společného názvu

Hlavní název_**\$**; Hlavní název díla od téže osoby nebo korporace

Hlavní název_**\$**; Hlavní název díla další (odlišné) osoby nebo korporace

1.1G1.

1.1G2.

1.1G3.

\$aRomance o Závěšovi_**\$**Petr Kajčník_**\$**Barbar Vok_**\$**trilogie
pětilisté růže_**\$**Jiří Mařánek

\$aDivá Bára_**\$**Božena Němcová_**\$**Kříž u potoka_**\$**Karolína Světlá

32
